

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Wonderlijke terughoudendheid bij het Paasfeest

*...En de andere
discipel liep
vooruit, sneller
dan Petrus.
Johannes 20:4m*

Dat zijn we eigenlijk helemaal niet van Petrus gewend. Hij is toch, zoals we hem kennen vanuit Gods Woord, de man die graag het voortouw neemt. Over het algemeen is hij steeds de eerste. Voordat een ander een woord zegt of iets doet, heeft Petrus al gesproken of de leiding in handen genomen. Zo was het in de delen van Cesarea Filippi toen de belijdenis uit zijn mond te horen was: "Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God...en later: "Heere, tot Wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens." Denk eens aan zijn houding bij de voetwassing en op het meer van Gennezareth, in de paaszaal, in Getsémané. Maar...nu is het opeens anders. Nu opeens maakt zich een wonderlijke terughoudendheid van Petrus meester. Maria Magdalena was hen komen meedelen dat zij het graf van Jezus leeg aangetroffen had. Op die mededeling hadden Petrus en Johannes zich direct richting de hof van Jozef van Arimathea begeven. Wat zal er door hen zijn heengegaan? Wat moeten zij toch denken van die wondere mededeling? Zou het dan toch gebeurd zijn? Eerst lopen ze met z'n tweeën en gaan gelijk op. Maar...naarmate zij de plaats van het graf naderen is het alsof Petrus zijn pas inhoudt. Petrus...hij vertraagt wat. En intussen loopt Johannes door en is dus Petrus voor. Het zal duidelijk zijn dat hier meer achterzit. Nee, we kunnen dit niet afdoen met de conclusie:

één kan er nu eenmaal de eerste en de snelste zijn. Onder normale omstandigheden zou Petrus er alles aan gedaan hebben om zo snel mogelijk zich te vergewissen van het gebeurde. Maar wat is er veel gebeurd. Hij heeft zijn Meester verloochend. Hij heeft met eedzwering bevestigd dat hij Hem niet kende. Toen had de Heere de haan doen kraaien en werd Petrus indachtig de ernstige waarschuwing. De Heere had Zich omgekeerd en Petrus aangezien. O, die liefdeblik had hem totaal verbroken. Toen kon hij het daar niet langer uithouden en was naar buiten gegaan, waar hij bittere tranen had geweend. En nu...zou hij Jezus weer ontmoeten? Durft hij dan wel door te lopen? Zou hij niet beter kunnen wegluchten? Wel, zo is het begrijpelijk dat hij nu zo terughoudend is en dat Johannes sneller dan Petrus grafwaarts gaat.

Maar...stel nu eens dat Petrus hier weer de eerste was geweest? Stel nu eens dat hij zonder enige terughoudendheid naar het graf was gegaan. Zouden we dan niet de conclusie hebben moeten trekken dat die bittere tranen wel heel snel opgedroogd waren. Dan had hij kennelijk zijn geweten weer wat gesust. Daarom is het voor ons een goed teken dat die spontane Petrus nu wat achterblijft, nu zijn hoofd wat buigt en zijn stap vertraagt. Nu merken we uit dit alles dat zondekennis geen kwestie is van een zwaarmoedige karakter.

Maar zondekennis wordt door Gods Geest geleerd in een weg van ontdekking. Al speelt het karakter hierin heus wel mee, maar zwaarmoedige en blijmoedige karakters, terughoudende en spontane mensen, allen moeten we door Gods Geest leren kennen onze zonde en schuld.

Daarom mag het voor ons allen wel de vraag zijn: weten we hier iets van? Is er in ons bidden en toegaan tot de troon der genade ook iets van die beschroomdheid en terughoudendheid? Of...is er een koesteren van de zonde? Een verbergen van de zonde? Klaagt het u niet aan als u Hem verloochend hebt op uw werk of in uw contacten met anderen? Terwijl u 's avonds uw knieën buigt en een zegen vraagt over uw werk en bewaring voor de nacht? Er zijn mensen, die heel makkelijk een dubbel leven leiden. Het ene moment zondigen ze bewust en het andere moment vouwen ze eerbiedig hun handen voor gebed. Ook zijn er die zes dagen in de wereld leven en op zondag weer even vroom naar de kerk gaan. Dat laatste is natuurlijk helemaal niet verkeerd maar het kan niet met het eerste in overeenstemming zijn. Want in de kerk zult u horen dat u al de dagen van uw leven van uw boze werken moet rusten en de Heere door Zijn Geest in u laten werken en dat alzo de eeuwige sabbath in uw leven zal aanvangen. Wat dacht u overigens...zou niet menige prediker het wel eens

*Maria
Magdalena
was hen komen
meedelen dat
zij het graf
van Jezus leeg
aangetroffen
had.*

naar zichzelf toekrijgen onder het preken? Jij, die het anderen zo goed kan voorhouden...wie ben je zelf geweest tegenover de Heere? Misschien was het anders...u bent het niet eens met Gods doen, u bent met wrevelige gedachten vervuld tegen Zijn beleid. Er leeft opstand in uw ziel tegen Zijn leiding. U klaagt misschien al een tijd over gebrek aan zegen onder het Woord. Het doet u niets. U bleef daarom maar weg? Ook Asaf en David merkten dat het haperde tussen God en hun ziel. Denk eens aan de woorden uit Psalm 32: Toen ik zweeg werden mijn beenderen verouderd in mijn brullen de ganse dag. Uw hand was dag en nacht zwaar op mij. Mijn sap werd veranderd in zomerdroogten.

Wat is het erg als we ons neerleggen bij de zonde. Van nature leven we over de zonde heen en klaagt die ons niet aan bij God. Zo zijn er veel mensen, die het verstandelijk

wel weten dat het niet goed ligt, maar ze weigeren zich te bekeren. Er komt geen breuk met de zonde en de wereld. Ze willen geen zondaar voor God worden. Er is niets gevaarlijker dan dat. Dan zoeken we verstrooiing en afleiding. Dan bagatelliseren we de zonden en vergoelijken die. Dan kunnen we ook kerkelijk nog wel de schijn ophouden. Ga daar toch niet mee door. Smee de Heere om een geopend geweten, om ontdekking, om onrust en bekommerdheid over uw schuld. Dek de zonde niet langer toe. Leef er niet overheen. Wordt eerlijk tegenover God. In de gelijkenis van de Farizeeër en de tollenaar wordt ons getekend in de tollenaar de ware boetvaardigheid, die ieder die zondaar wordt voor God, zal kenmerken. Wie in beschroomdheid en zelfaanklacht over zonde, schuld en onwaardigheid de ogen eigenlijk niet durft opslaan, mag uit deze geschiedenis leren dat

"Laat u, o vermoeide, benauwde en telkens weer aangevochten en bestreden ziel, u er vrijmoedig op zakken en zinken. Hij is voor u naar de hel gegaan. God eist het niet ten tweeden male. Wie in Mij gelooft, komt niet in de verdoemenis, zij hier ons antwoord: ik geloof Heere, kom mijn ongeloofigheid te hulp."

G. Wisse,
De zeven kruiswoorden

Petrus wel achteraan kwam, niet meer voorop liep, maar...toch ook niet wegliep. Hij kwam toch ook bij het graf. De Heere trok hem. Daarom kon hij het in de stad niet uithouden, maar moest hij toch naar die plaats, waar de Heere was. En Jezus is hem verschenen. De Heere had het opgedragen: zegt Zijn discipelen en...Petrus (Markus 16:7a) Maar dan klinkt het heerlijk: "Hij is van Simon gezien." aan de voeten van de goede Herder is de band der verzoening gelegd.

Pasen zegt ons: Hij leeft. De Opgestane wacht op zulken. Hij ziet naar hen uit. Ook naar u en naar jou. Belijd voor Hem uw schuld zo zal uw schroom en terughoudendheid veranderd kunnen worden in paasblijdschap en paasvrede. Ja, dan wordt het: "Gij hebt mijn weeklacht en geschrei...veranderd in een blijde rei."

A. v.d. Weerd

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een paasmeditatie opgenomen van ds. A.v.d.Weerd over Johannes 20:4m "Wonderlijke terughoudendheid bij het Paasfeest". Ds.J.M.J.Kieviet gaat verder met de behandeling van het avondmaalsformulier en schrijft een column getiteld "Paasprediking." Ds. M.C. Tanis begint met schrijven over de brief aan Filemon. Ds. P. Roos schrijft over de ophef die ontstaan is over de weigering van de communie aan homoseksuelen. Ds. K. Hoefnagel rondt zijn schrijven over de toepassing in de prediking af. In de rubriek 'Sprekend verleden' een bijdrage over een paasprek van Johannes Beukelman over Johannes 20:1-18 die gaat over de verschijning van de opgestane Levensvorst aan Maria Magdalena. Verder enkele persberichten en een boekbespreking.

Ontmoetingsdagen

Het was een goede ontmoetingsdag in de Chr. Geref. Kerk te Werkendam. Het weer werkte ook mee. Het gesprokene mocht met instemming beluisterd worden. Zo mocht het zaad van het Woord ook op deze dag weer gezaaid worden. Waar is het gevallen? Heeft het vrucht mogen afwerpen? We hopen in een komend nummer van ons blad nog nader terug te komen op deze ontmoetingsdag. We willen u alvast de datum doorgeven van de komende ontmoetingsdag: zaterdag 18 september D.V. op Urk.

Zendingsdag Elburg

D.V. woensdag 21 juli.

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. 29 april verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 22 april.

AvH

Een briefje, maar toch!

De brief op zich

In onze Bijbel staat na de brieven van Paulus aan Timotheüs en Titus de brief aan Filemon. Bij vergelijk zien we dat de brief aan Filemon de kortste is. Een klein briefje van slechts 25 verzen. Toch is er iets opvallends. Wanneer we de kerkgeschiedenis raadplegen. Van meet af aan ging de brief behoren tot de canon, tot de lijst van kerkelijk erkende Bijbelboeken. Behorend tot een geschrift van Paulus. Vragen waren er omtrent de brief aan de Hebreëren en het boek Openbaring wat betreft een plaats in de canon. Gelijk ook Luther in zijn eerste tijd zich afvroeg of de brief van Jacobus wel behoorde tot Gods Woord. Bij vergelijk met de twee andere pastorale brieven bemerken we dat de brief niet een direct herderlijk karakter draagt voor voorganger en gemeenten. Het is dus geen brief vol raadgevingen en instructies voor de ambtspraktijk. De brief moet gezien worden als een particulier schrijven. Echter is het geen brief die ons slechts een bepaalde indruk geeft van de verhoudingen toentertijd. De brief is niet tijdgebonden. Alhoewel onze tijdsomstandigheden anders zijn. Wat Petrus van de hele Schrift geschreven heeft, geldt ook van deze brief. De profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods van de Heilige Geest gedreven zijnde hebben ze gesproken (1 Petrus 1:21). De brief heeft voluit betekenis voor de onderlinge verhoudingen en het staan in de maatschappij. Het gezinsleven en het omgaan met elkaar valt er niet buiten. De brief geeft stof voor eigen overdenking en voor de gemeenschap. Ook voor het pastorale leven. Er is nog een zaak waaraan gedacht moet worden. De brief behoort tot de brieven van Paulus die hij schreef in de tijd dat hij in de gevangenis verkeerde. Waarschijnlijk is de

brief geschreven tijdens zijn eerste gevangenschap te Rome. Hij had toen bewegingsvrijheid en kon contact hebben met wie hij wilde.

Afzender van de brief

De brief begint met het volgende. Paulus een gevangene van Christus Jezus en Timotheüs de broeder. Het wijzen op zichzelf aan het begin van een brief kwam in die tijd regelmatig voor. Wanneer Paulus dit doet gelijk we dat meer tegenkomen heeft hij dat niet gedaan om zichzelf te profileren. We moeten er ook op letten waarom hij zichzelf zo voorstelt. Hij is een gevangene om de Persoon, om het werk in en voor het Koninkrijk van Jezus Christus. Bij de woorden 'gevangene van Jezus Christus' mag ook gedacht worden aan de reddende, bevrijdende macht des Heeren. Hij is het eigendom geworden van Jezus Christus. Wat in antwoord 1 staat op de vraag wat is uw enige troost in leven en sterven, mocht en kon Paulus doorgeven. 's Heeren daad leidde tot eeuwige verbintenis aan de Heere. In dit verband waren de namen Christus Jezus heilsnamen voor hem. Gods knechten zijn daar ook geen vreemdeling van. In woorden en daden blijkt dit. In de aanhef van de brief is ook Timotheüs betrokken. Wellicht heeft Paulus over een brief en het doel ervan met Timotheüs gesproken. Want de brief is mee geadresseerd. Wanneer het gaat over geadresseerden dan zijn dat er enkelen. Filemon, Appia, Archippus en de leden van de huisgemeente.

Geadresseerden

Paulus' brief is in de eerste plaats gericht aan Filemon. Het hoofd van het gezin en tevens de baas van Onesimus. Paulus weet zich aan Filemon verbonden. Hij noemt hem 'geliefde'. Er is een geestelijke band. Die band heeft de Heere gelegd. De liefde door de Heere in het hart verwekt

wederliefde tot de Heere en Zijn volk. Het is een levenskenmerk. Ook voor vandaag. Dwars door de kerkmuren heen. Filemon moet een zakenman geweest zijn. Om zaken te doen wat hij veel op reis. Op één van zijn reizen moet hij Paulus ontmoet hebben. Men neemt aan te Efeze. Daar gebeurde het wonder des Heeren. Filemon werd getrokken uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht. De Heere kwam in zijn leven. Als middel gebruikte de Heere de ontmoeting met Paulus en het horen van zijn prediking. Dat de Heere middellijk werkt daar weten Gods kinderen van te spreken. Het woonadres van Filemon moet Kolosse geweest zijn. In de brief aan de Kolossenzen door Paulus geschreven komen we namen tegen van personen die Paulus noemt in zijn brief aan Filemon. Appia en Archippus. Appia moet de vrouw van Filemon geweest zijn en Archippus hun zoon. De bijvoeging bij de namen zegt ons veel. Naast 'geliefde' zegt Paulus van Filemon: hij is onze medewerker. Filemon heeft geen ambt bekleed, maar als zakenman heeft Filemon veel voor de verspreiding van het evangelie gedaan. Ook Timotheüs weet dit. Appia is Paulus' geestelijke zuster en Archippus zijn medestrijder in en voor het Koninkrijk des Heeren. De huisgemeente, die vergadert in het huis van Filemon, kent Paulus. Hij leeft met deze gemeente mee. Uit de verhoudingen blijkt dat Paulus een echt kind van God was en een oprechte dienaar van de Heere. Een toets voor elke predikant. Zo ook wat Paulus verder schrijft. Genade zij ulieden en vrede van God onze Vader en de Heere Jezus Christus (vs. 3). Zo te groeten lezen we meer van Paulus. Nu is bekend dat de Griekse groet sprak van chairein. Het wees op vreugde, welstand. Dat wenste men elkaar toe. Paulus heeft het woord charis omgebogen en wees zo op genade.

Filemon werd getrokken uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht. De Heere kwam in zijn leven.

Niet dat hij het welzijn voor en in het leven voorbijzag. Paulus verstond en kende het persoonlijk dat genade de bron van alle heil is. De bron van alle weldaden. Aan genade wordt toegevoegd vrede. Vrede kan vergeleken worden met

een brede, vruchtbare stroom. Met nadruk spreekt Paulus van de Goddelijke Personen. God de Vader en Jezus Christus. God de Vader, de Schepper en Schenker van alle heil en Jezus Christus de verdienende oorzaak. Bij de

hartelijke wens is zeker het gebed gevoegd om rijk te kennen het heil des Heeren in Christus Jezus. Dit behoort op de zondag ook te leven bij het uitspreken van de zegen-groet.

M.C. Tanis

Kerkelijk actueel

Manifest

Enkele weken geleden trof me een bericht waarin enkele personen, o.w. een predikant, de overheid opriepen om ook een onderzoek in te stellen naar de standpunten van de Protestantse kerken ten opzichte van homoseksualiteit. De achterliggende gedachte was dat kerken die niet loyaal zijn met het beleid van de overheid, ook onder een zekere vorm van tucht geplaatst moeten worden. Aanleiding was de kwestie rond de RK kerk in den Bosch, waar aanvankelijk homoseksuelen de communie geweigerd werd.

Zo'n oproep zet aan tot denken. We beseffen met elkaar wel, dat het vroeg of laat zo zal worden: de kerk mag geen afwijkende standpunten meer leren. De kerk mag slechts prediken wat de overheid wil. De consequentie hiervan is dat kerkenraden die homoseksuelen van het Avondmaal weren, voor de rechter zullen worden gedaagd. Het kwam er in den Bosch feitelijk op neer dat de top van de PvdA (Ploumen) wilde bepalen wat de bisschop van Rome mag doen en laten.

Nog een andere zaak die t.z.t. ook aan de orde kan komen is de positie van de vrouw. Een vrouw moet tot de ambten toegelaten worden, niet op vermeende Bijbelse gronden, maar vanwege maatschappelijke druk. Vrouwen moeten ook kunnen meestemmen in allerlei kerkelijke zaken. Denk aan de SGP. Kerkelijke tuchtzaken moeten open en bloot voor de overheid verantwoord worden. Dit in verband met de misbruikaffaires die zich momenteel in de Roomse kerk voordoen.

Ik merk zijdelings op, dat het een blamage, een beschamende zaak is dat de kerk op deze terreinen zo ernstig gefaald heeft. Daar moet inderdaad naar afdoende maatregelen gezocht worden. Daar

heeft de overheid zeker een taak. Maar of de overheid en meer nog de Pers nu de instanties zijn, die deze zaken recht moeten zetten om dus regelend op te treden in de kerken, is nog maar de vraag. De vraag is niet makkelijk op te lossen. De overheid heeft zeker een taak inzake alle vormen van onrecht die in de maatschappij en dus ook in de kerk plaats vinden. Maar een overheid die terecht ach en wee roept als de kerk haar boekje te buiten gaat, is niet geloofwaardig als ze van uur tot uur porno en grove zedeloosheid tolereert en stimuleert op de buis en op internet. Dan worden volk en overheden hypocriet. De R kerk moet zich zuiveren van alle vormen van misbruik, maar een eerlijk overheidsbeleid zal dan ook de kraan van alle stromen van wetteloosheid en zedeloosheid willen dichtdraaien, waardoor het klimaat in Nederland vergiftigd wordt. In dat laatste geval mag dan ook de kerk de overheid ter verantwoording roepen over het landsbelang. IK denk hierbij ook aan allerlei vormen van bloedig geweld waarmee onze kinderen zich kunnen vermaken en allerlei vormen van godslastering die frank en vrij patent hebben in Nederland.

Er zullen nog meer onderwerpen te bedenken zijn, die door de overheid zullen gaan bijgesteld worden in geestelijke zaken van prediking en pastoraat. Ik wijs er ook op dat het verkiezingsprogramma van D'66 pleit voor afschaffing van artikel 23 (vrijheid van onderwijs) en gedwongen acceptatie van homobeleid, vrije abortus en verruiming van euthanasie. Dit zijn wensen op de verlanglijst van alles wat links is. Het is dan ook onbegrijpelijk dat reformatische christenen eerder Cohen omhelzen dan Wilders. Voor ons staat vast dat beide niet te verenigen zijn met het Woord en de wil van God, maar als men hier deze keus maakt, getuigt dat van grote naïviteit.

Terug naar de kernvraag: Mag de overheid zich mengen in een kerkelijk standpunt inzake de homoseksualiteit? Dat zou betekenen dat de overheid gaat heersen over het Woord van God. Of dat de overheid een bepaalde exegese van het Woord van God ijkt en stempelt als het enige dat gelden mag. Dan zou de regering hetzelfde doen als Wilders, die de Koran afschildert als een bedreiging van de democratie. Op termijn zou dat de absolute doodsteek worden voor de gehele prediking van het Woord Gods op alle terreinen van het leven. Hier speelt het verband tussen de artikelen 1 en 23 van de grondwet. Zou de CGB of de zouden rechters uitspraken doen in deze geest, dan is de kerk vogelvrij verklaard.

Er zijn gelukkig de laatste tijd ook rechterlijke uitspraken geweest waarin men zich niet wilde men-

Een vrouw moet tot de ambten toegelaten worden, niet op vermeende Bijbelse gronden, maar vanwege maatschappelijke druk.

gen in zaken van religie en kerk. Maar er is nog iets. Ik heb het tot nu gehad over inmenging van overheden in kerkelijke zaken. Er is echter ook een pad van de kerk naar de overheid. Met recht zou gesteld kunnen worden dat de kerk een roeping heeft om de overheid te wijzen op verkeerde ontwikkelingen in ethische zaken. Wat betreft het thema van de homoseksualiteit is er iets heel bijzonders aan de hand. Het wordt vereist dat ieder, ook de kerk, moet instemmen met de visie van de overheid inzake het homobeleid. Op andere terreinen geldt dat (nog) niet, maar inzake homofilie scheert de wetgeving ieder over één kam. We moeten bij wet denken dat homoseksualiteit gepraktiseerd mag en moet worden. Daarover anders denken betekent discriminerend optreden en dat straft de overheid. De wetgeving en helaas ook de publieke opinie zijn hierin volkomen doorgeschooten en dus de weg kwijt geraakt. Homo's krijgen soms voorrang als het gaat over sollicitaties. Scholen mogen de Bijbelse lijn niet aanhouden als er homoseksuele sollicitanten zich melden. Kerken mogen hier niet spreken van zonde. Het is voor u en mij duidelijk dat het hier gaat om een heilige koe, een heilig huisje van Nederland. Er zijn er meer te noemen. Het is de oude vorm van afgoderij; christenen moesten in het Romeinse rijk wierook offeren op het altaar van de keizer. Dit blijkt ook als we erop letten dat het COC ten allen tijde naar de ogen wordt gezien, terwijl Refoanders als een onbegaanbare weg wordt afgewezen. Plasterk is hiervan het boegbeeld. Het is niet te begrijpen hoe CDA en CU hem hierin niet ter verantwoording hebben geroepen. Zou de overheid zich neutraal opstellen in deze zaken, dan was dat haar goed recht. Maar de regering dwingt acceptatie van een leefwijze die afwijkt van het "natuurlijk gebruik" (Rom.1:26) af en wil wierook doen plengen op het altaar van de tijdgeest en de afgoden dezer eeuw. En hier doet zich de vraag voor of de kerk zwijgen mag.....

Hoe zullen de zaken zich ontwikkelen? We wachten af hoe het gaan zal. Is dat afwachten een goede zaak? Vroeg of laat zal het gebeuren dat een kerkenraad voor de rechter komt te staan en laten we de broeders dan alleen staan, zonder als kerk een massale bijval te betuigen? We moeten ons op deze processen voorbereiden. Er is ook een ander scenario mogelijk. Het is ook mogelijk dat de kerken samen een manifest opstellen richting de overheid inzake haar eerlijke en Bijbelse denken over het onderhavige onderwerp. Er is sprake van een platform dat opgericht gaat worden; dit onderwerp zou op de agenda daarvan kunnen gezet worden. We dienen op die manier twee doelstellingen. In de eerste plaats kunnen we als kerken gezamenlijk elkaar helpen om allerlei maatschappelijke ontwikkelingen Bijbels te belichten. Het heeft dan een binnenwaartsgerichte functie. Scholen en kerken en maatschappelijke instellingen zullen er dankbaar voor zijn. Momenteel is de VGS bezig om deze zaken te belichten voor het onderwijs. In de tweede plaats geeft de kerk gevolg aan haar roeping om roepende zonden in het maatschappelijke leven tegen te gaan. Velen, vaak buiten de kerk, hebben aangegeven dat de kerk uit haar beslotenheid moet treden. Ze moet opkomen voor de rechten van Gods wet in het publieke domein. Hier is een goede aanleiding daartoe. In een dergelijk manifest moet duidelijk gemaakt worden dat we de homoseksuele mens volledig accepteren en hem op geen enkele manier willen discrimineren of manipuleren. We kunnen dat doen in de geest waarin Refoanders opereert. Aanvaarding van de homoseksuele mens, maar afwijzing van de praxis. Gods Woord eerlijk naspreken, ook op dit onderdeel. En dat moet dan ook geheel en al op grond van Gods Woord gesteld worden. Dat is de enige onderbouwing. Het is de vraag of overheidsinstanties het goed recht daarvan zullen blijven erkennen (men heeft dat tot nu toe altijd wel gedaan).

Zou men dat loslaten dan zou de kerk op alle terreinen het ergste te vrezen hebben. Maar dat is uiteindelijk een zaak van gebed. Dat maakt ons minder afhankelijk van de overheden dan van God, de hoogste Rechter. Het gaat om Zijn eer en Zijn wet, waarvan we toch geloven dat het doen daarvan alle mensen betaamt. We zullen ook helder en krachtig over de dingen moeten spreken, onbevreesd, recht en slecht. Of wachten we af tot er weer mensen uit onze kringen in moeilijkheden komen die het dan maar weer alleen moeten zien te klaren? Nadat ik dit artikel had geschreven, las ik een bericht in het RD: "Britse kerkleiders hebben met het oog op de verkiezingen op 6 mei politici opgeroepen het recht van christenen te respecteren om christelijke opvattingen uit te dragen en te handelen overeenkomstig hun geweten. De staat moet afblijven van de godsdienstvrijheid en vrijheid van geweten, aldus de verklaring, niet alleen ten opzichte van individuen, maar ook ten opzichte van christelijke organisaties". Men wil bijvoorbeeld opkomen voor het huwelijk als de enige vorm van seksueel samenleven. Kan dat ook in Nederland? Of springt het af op splinters in de verschillende zienswijzen? Dat zou toch niet mogen? Kerkelijk zal het niet georganiseerd kunnen worden, maar een particulier initiatief of een actie van een maatschappelijke organisatie is mogelijk. Of misschien een idee voor een Nationale Synode? De kerk moet ontwaken en niet alle initiatieven laten aan de overheid, totdat..... Wat sprak Luther toen hij in Worms voor de leiders van de wereld stond? Waarom beriep Paulus zich op de keizer? Gij, zo sprak Christus, zijt het zout der aarde!

P. Roos

Het wordt vereist dat ieder, ook de kerk, moet instemmen met de visie van de overheid inzake het homobeleid.

Johannes Beukelman

Johannes Beukelman werd 11 maart 1704 in Hoorn geboren. Hij studeerde in Utrecht en Leiden. Hij werd als predikant bevestigd te Driehuizen toen hij nog maar net 22 jaar was. Vervolgens heeft hij in Alblasterdam gestaan: een jaar en dertien dagen. In 1729 werd hij beroepen in Zierikzee. Daar heeft hij ruim zeven jaren gearbeid. In 1737 werd hij predikant in zijn geboorteplaats Hoorn. Daar is hij bijna twaalf jaar predikant geweest. Zijn volgende standplaats was Rotterdam. In 1749 deed hij daar intrede. Hij bleef daar slechts een jaar en zes maanden. 's Gravenhage werd zijn laatste standplaats. Hij stierf daar op 17 augustus 1757. Hij was toen nog maar 53 jaar. In de laatste ogenblikken van zijn leven hijgde zijn aan de wereld gestorven ziel met alle krachten naar het ontslag uit het aardse lichaam om in de dood het echte leven en de grootste winst te ontmoeten. Zo mocht hij de eeuwige heerlijkheid ingaan. Na zijn dood is in 1774 zijn verklaring van de Heidelbergse Catechismus uitgekomen. In 1775 verschenen van hem "Uitgelezen Keurstoffen Oude Testament", in 1777 "Vervolg-stoffen", en in 1775 "Lijdens- en Feeststoffen." In de uitgave die ik in mijn bezit heb zijn twee delen gewijd aan het lijden van Christus en het derde deel behandelt feeststoffen.

Pasen

Zo kort na de herdenking van de opstanding van Christus is het een goede zaak iets door te geven uit een preek over de *verschijning* van de opgestane *Levensvorst aan Maria Magdalena*. De preek gaat over Johannes 20:11-18. In de voorafsprak handelt Beukelman over het afwentelen van de steen van het graf, het geld dat de overpriesters aan de soldaten gaven en 1 Cor. 15. De preek bevat twee punten: 1. Maria's gedrag, ontmoeting en gesprek met de twee engelen. 2. Jezus' verschijning en openbaring aan Maria Magdalena.

We lezen van Maria Magdalena dat zij weende en in het graf buk- te. Die tranen spreken van liefde. Zij dacht nog niet aan de voorzeg- ging van de opstanding. Beukel- man maakt dan deze toepassing: "Zo is Gods volk dikwijls bedroefd uit onkunde en ongeloof, wan- neer zij behoorden verblijd te wezen in de wegen, die Gods wijze voorzienigheid met hen houdt." Toen Maria in het graf buk- te zag zij twee engelen in witte klede- ren zitten. Wit is het teken van de overwinning: Christus heeft

getriomfeerd over hel en dood. De twee engelen geven volgens Beu- kelman aan dat Christus het ware verzoendeksel is, waarboven ook twee cherubijnen gezien werden. De twee engelen zeiden tot Maria Magdalena: 'Vrouw, wat weent gij?' Hier klinkt een vriendelijke berisping in door. "Hoe zijt gij nu zo kleinmoedig, daar gij van vreugde behoort op te springen en door uw droefheid op al de tekenen en bewijzen van Jezus' opstanding geen acht geeft." Ma- ria antwoordde: "Omdat zij mijn Heere weggenomen hebben en ik weet niet waar zij Hem gelegd heb- ben." Zouden de vijandige Joden Hem weggenomen hebben?

Toen Maria zich achterwaarts keerde zag zij Jezus staan en zij wist niet dat het Jezus was. Beu- kelman schrijft: "Jezus had haar scherp kunnen bestraffen over haar ongeloof en over haar klein- moedigheid, maar neen, Hij heeft medelijden met haar zwakheid." Maria dacht dat het de hovenier was die haar aansprak. Als Jezus haar naam noemt, herkent zij Hem. Maria noemt Hem Rab- bouni, dat is Meester. Over deze

aanspraak schrijft Beukelman: "Zij toont hierdoor haar verwon- dering, alsof zij zeide: mijn lieve Meester! Zijt Gij daar Zelf, is het mogelijk, zie ik U van dood weder levend geworden, en mag ik het geluk hebben om U het eerst te zien? Zij toont hier haar schaamte over haar ongeloof en haar on- wetendheid in de Schriften, die de opstanding van de Heiland zo duidelijk voorzegd hadden. Zij toont hier haar geloof en dat zij Hem thans hield voor de Messias, voor haar Heere en Meester, met Wien zij te voren zo gemeenzaam had omgegaan. Zij toont hier haar begeerte en haar verlangen naar Jezus en haar onderwerping aan Hem. Ziet hier dan, welk een levendmakende kracht met het ene woord van Jezus vergezeld ging. Alzo verandert God dikwijls de droefheid van de Zijnen op het aller onverwachtst in ware blijd- schap."

Jezus verbiedt Maria Hem aan te raken. Daarbij tekent Beukel- man aan: "Ook behaagt ons het gevoelen van onze geleerde kant- tekenaars zeer wel, dat Jezus Maria verbood om Hem aan te raken, opdat zij zich niet zou ophouden, maar zich haasten om de liefelijke tijding Zijner opstanding aan Zijn discipelen te verkondigen." De Heere Jezus wilde haar door het voorstellen van Zijn aanstaande hemelvaart van alle aardse dingen aftrekken en tot hemelse dingen opleiden. Op de woorden van de Zaligmaker is Maria naar de disci- pelen gegaan en heeft hen gezegd dat zij Hem gezien had en tot haar gesproken had.

In de *toepassing* maakt Beukelman onderscheid tussen onbekeerden, zoekende zielen en ware gelovi- gen. Van de *onbekeerden* zegt hij dat ze Jezus nog missen, Hij heeft Zich nog niet aan hen geopen- baard, onbekeerden hebben nog nooit iets leren kennen van de

Toen Maria in
het graf buk-
te zag zij twee
engelen in
witte klederen
zitten.

noodzakelijkheid, de gepastheid, de dierbaarheid en de gewilligheid van Christus. We citeren de volgende regels: "Maar wie weent met Maria over het missen van de Zaligmaker, wie is er met haar op gezet om Hem te zoeken? Mist gij iets van de goederen van deze wereld, o mensen, terstond is immers uw hart ontsteld! Ontvalt u enig begeerlijk goed, er zijn geen tranen gebrek. Wordt u vrouw of kinderen, of anderen, die u lief en dierbaar zijn, door de dood ontruikt, uw ogen zijn springaders van tranen. Maar wanneer weent gij over het gemis van Jezus? Dit komt u nooit onder het oog. Velen kunnen het buiten Jezus wel stellen. Ofschoon Jezus hen met uitgestrekte armen de onnaspeurlijke rijkdom van Zijn genade aanbiedt, zij worden daarover niet eens aangedaan en vertreden ze met voeten." Onbekeerden zijn er ongevoelig onder dat het Woord van God voor hen een gesloten boek is. Er zijn er die menen rijk en verrijkt te zijn en aan geen ding gebrek te hebben, terwijl zij niet weten dat zij ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt zijn. Onbe-

keerden die blijven voortgaan op de brede weg zullen Christus op de jongste dag als Rechter ontmoeten.

Zoekende zielen worden bemoeidigd. Zij worden aangespoord Jezus te zoeken, want Hij zal Zich laten vinden. Zoekende zielen moeten de moed niet verliezen. We lezen de volgende regels: "Laat dit tot uw bemoediging dienen, zoekende zielen! Houdt maar ernstig aan met Jezus te zoeken, Hij zal Zich ook laten vinden, evenals van Maria. Hij roept u in liefde toe: 'al die wil, kome en neme het water des levens om niet.' Houdt Jezus Zich somtijds ook weleens enige tijd verborgen, laat dat u des te aanhoudender maken in Hem te zoeken, geeft de moed niet verloren. Hij zal Zich niet altoos verbergen, de heilzon zal eindelijk tot uw troost opdagen."

Tenslotte worden de *ware gelovigen* aangesproken. Als zij de vriendelijke tegenwoordigheid van Jezus missen moeten, dienen zij na te gaan waar de oorzaak ligt. We lezen het volgende aan het eind

van de preek: "En ontdekt gij dat het uw zonden zijn, zegt dan ook met die Godsmann: 'daarom verfoei ik mij en heb betrouwen in stof en as.' Bewijst Jezus met Maria al uw liefde en hoogachting, opdat gij met David moogt zeggen: 'Ik zal u hartelijk liefhebben, HEERE, mijn sterkte.' Psalm 18:2. Staat daarnaar dat Christus als de geestelijke Hovenier de hof van uw ziel met geestelijke vruchtbomen beplanten, het onkruid uitroeien en alle takken afhouden, die geen vrucht voortbrengen. Wordt gij, gelijk Maria, van God geroepen, geeft dan ook gehoor aan die roepstem, volgt Jezus wil volvaardig op, erkent Hem als uw Leermeester en maakt zo van Hem gelovig gebruik. En weet dit dan eindelijk, dat de God en Vader van onze Heere Jezus Christus ook uw God en Vader is; dat de Bewaarder Israëls slapen noch sluimeren zal. En moet gij hier dikwijls over het gemis van Jezus' genaderijke invloeden tranen storten, God zal eens in eeuwigheid alle tranen van uw ogen afwissen."

A. van Heteren

*Onbekeerden
zijn er
ongevoelig
onder dat het
Woord van
God voor hen
een gesloten
boek is.*

Vragenrubriek

De toepassing (3)

Voor de derde keer denken we na over de noodzaak van de toepassing in de prediking. Na alles wat we de vorige keren geschreven hebben, eindig ik nu met enige afsluitende opmerkingen. Ik zou iets willen zeggen over vier vereisten voor de prediker van het Evangelie.

De prediker moet allereerst het Woord kennen. Hij moet een student in de heilige Schriften zijn. Alle verbeelding en eigenwijsheid moet hij verliezen, want hij weet niets. Hij heeft de Heilige Geest nodig, hij heeft de hoogste Profeet nodig, om de waarheid van Gods Woord te kunnen verstaan. Dat vereist gebed: Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast. Heere maak mij Uwe wegen, door Uw

Woord en Geest bekend. Een theologische opleiding is nodig. Lezen ook. Maar bovenal de Heilige Geest, opdat de Schriften mogen opengaan. En wat zijn het een onvergetelijke momenten als je in je studeerkamer op ontdekkingsreis bent en op rijke schatten stuit! Dan gaat de preekstoel trekken en begeer je het door te geven. Het is een groot gevaar als de prediker op een gegeven moment denkt het wel te kunnen. Dan laat de Heere je wel eens vast lopen. Dan kan de preekstoel wel eens afschrikken. Het Woord van God moet altijd opengaan. En dan zie je er altijd nog maar iets van. De prediker redt het niet als hij steeds weer met algemene waarheden komt, hoe waar die op zichzelf

ook zijn. Ik heb het wel meegeemaakt, op een begrafenis: een uur in de kerk en bijna een uur op het graf: wat werden er een woorden neergelegd. Maar de goede man had geen tekst. Je moet een tekst hebben en ook proberen bij die tekst te blijven en vandaar uit toepassen. Predik het Woord, zo houdt de apostel de jonge Timotheus voor.

Maar de prediker moet ten tweede ook het mensenhart kennen. Mensenkennis is een gave, maar met alleen mensenkennis komt men er ook niet. Met alleen mensenkennis ga je psychologiseren. Terwijl de Heere je roept om te evangeliseren. De prediker moet daarom kennis hebben van de mens zoals hij geworden is door de zonde. Om

*Het is een
groot gevaar
als de
prediker op
een gegeven
moment denkt
het wel te
kunnen.*

Column

Paasprediking

Pasen en preken hebben alles met elkaar te maken. Dat bedacht ik op het Paasfeest dat achter ons ligt. En ik bedacht het met vreugde en verwondering. Het gaat met Pasen natuurlijk om het paasfeit. Het objectief dateerbare paasfeit. De Heere Jezus is opgestaan! Echt opgestaan. Onmiskenbaar. Het graf is leeg. Hij is daar niet meer! Laten onze kinderen – en laten ook wij zelf – het maar blijven zingen, het bekende lied van Gerdes: “Geen graf hield Davids Zoon omkneld. Hij overwon, die sterke Held! Hij rees uit ’t graf door eigen kracht, want Hij is God, bekleed met macht.”

Maar naast het feit van Pasen is er de prediking van Pasen. En daartoe nam de Heere Zelf het initiatief. Hij zond Zijn bode uit. Met het oog op Zijn Zoon? Soms om Deze behulpzaam te zijn bij Diens opstaan? Om ten behoeve van Hem de steen weg te rollen? Laten we dat niet denken. Dat had Hij in het geheel niet nodig. Hij kon toch wel verrijzen uit het graf. Nog diezelfde avond zal Hij dwars door dichte deuren heen de discipelkring bezoeken. Nee, die afgewende steen was er niet voor de Heere Jezus. Maar die was er voor Zijn volk. Voor dat bedroefde en wanhopige volk van Hem. Dat alleen maar oog had voor dood en verderf. Dat helemaal was vastgelopen. Maar dat door die afgewende steen zien mag dat het graf leeg is. En aan wie Hij nu door Zijn engel het leven prediken gaat.

Het staat er zo beeldend: “... en wentelde de steen af en zat op dezelve...” En dan gaat de engel preken. Zoals zijn naam al zegt: engel, bode. Het paasfeit moet verkondigd worden. Vanaf de steen die dienst doet als een preekstoel. Die steen, verzegeld als hij was en bewaakt als hij was, bedoeld om het lichaam van de Heere Jezus voor eens en altijd binnen het graf te houden – die steen dient nu juist om de boodschap van het leven, van de Levende, te verkondigen. En als de vrouwen het vernomen hebben en het geloven, moeten ook zij het op hun beurt gaan verkondigen. Aan de discipelen. “Dat heil wil God nu doen verkondigen...” Het verwondert en ontroert me. Dat de Heere dat machtige paasfeit tot zegen wil stellen door schamele woorden. Nu niet eens meer door een engel, maar door kleine mensjes. Maar zo wil Hij het.

J.M.J. Kieviet

de Schrift door te kunnen geven moet hij de Schriften kennen, en om het mensenhart, zoals het van nature door de zonde geworden is te kunnen beschrijven, moet hij zijn eigen hart leren kennen. Het is noodzakelijk dat de prediker diep en steeds dieper wordt ontdekt aan zijn eigen verdorvenheid, vijandschap, onwil en goddeloosheid. De prediker moet er niet van opkijken, als hij zichzelf leert kennen als de grootste der zondaren. Zo wordt de prediker door de Heilige Geest gemaakt tot een prediker van het volle evangelie. De rijkdom van Christus komt des te heerlijker uit, als de prediker de donkere diepten van het van nature boze hart met de donkerste kleuren schildert.

Door de kennis van het mensenhart zal hij zondaren in hun uitvluchten kunnen ontmaskeren. Hij zal zo alle zelfbetrouwen en eigengerechtigheid als tekort kunnen aanwijzen. Hij zal in die weg zondaren schrik aanjagen en de noodzakelijkheid van bekering, vergeving en vernieuwing aanwijzen.

De prediker moet ten derde ook Christus kennen, niet van horen zeggen, maar door een persoonlijk geloof. Hoe zou hij iemand kunnen aanprijzen die hij niet kent? Hij moet de stem van de goede Herder kennen en hij zal Hem leren kennen in de weg van Christus' Zelfopenbaring. De Heere openbaart Zich aan Zijn knechten. Trap en mate moge verschillen. En al heeft hij Christus niet gekend en gezien zoals Johannes Hem gekend en gezien en gehoord heeft, hij moet toch, net als Johannes, kunnen zeggen: Hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, 1 Joh. 1:3. Ik zeg er maar iets van, wellicht dat het later nog eens wat meer uitgewerkt kan worden, maar ik moet niet te veel uitweiden, ook al omdat er andere vragen op antwoord liggen te wachten. Ik heb nu drie vereisten voor de prediker genoemd, wil er van rechte prediking en bij de tekst passende toepassingen sprake zijn. Rest mij te besluiten met een vierde vereiste: de dominee moet ook zijn gemeente kennen. Hij moet weten

wie er in zijn of haar denken vast zit aan een systeemdenken, als het gaat over de bekeringsweg. Hij moet de jongeren en hun speciale noden en verleidingen kennen. Hij moet weten wie er in het donker leeft en waarom. Hij moet het weten als er angst is voor die grote Godsontmoeting. Of juist oppervlakkigheid als het daarom gaat. Hoe hij dat allemaal te weten komt? Als het goed is moet er in de gemeente sprake zijn van een tweerichtingsverkeer. De dominee ontmoet de gemeenteleden, thuis of in andere verbanden. Maar ook de gemeenteleden moeten de weg naar de prediker kennen, contact met hem zoeken, de weg vragen, voorbede verzoeken, geestelijke dingen bespreken. Dat wordt vaak vergeten. Als u lichamenlijk iets mankeert wacht u ook niet tot de dokter langs komt, maar u gaat er heen. In een preek noem ik het voorbeeld wel eens, wat me overkwam in mijn vorige gemeente. Een telefoontje: mag ik u spreken dominee? Een afspraak gemaakt. Van te voren denk je, wat zal het zijn. Je denkt aan van alles. Toen zij bij mij was kwam op een gegeven moment de vraag waar ze mee zat: dominee, zou u mij eens willen vertellen hoe de weg der zaligheid is? Heerlijk, zo'n vraag! Ik dacht aan een ziekenhuisopname of zo. En nu dit! Daar ben ik voor. Ik wil best luisteren naar lichamelijke klachten van top tot teen, maar ja, een dokter ben ik nu eenmaal niet. Ik denk aan die jongen, ook uit mijn vorige gemeente, die na catechisatie nableef. Hij had ook een vraag: dominee, kan ik nog bekeerd worden? Bij zulke vragen gaat een domineeshart een beetje sneller kloppen. Hij moet er in de persoonlijke sfeer op ingaan, maar ook vanaf de preekstoel. Hij moet zijn gemeente kennen. Maar, beste lezers, bidt alstublieft veel voor je dominee. Want wie kan aan al deze vereisten voldoen? Alleen door Gods genade. En nooit volmaakt. Maar het wordt wel zijn streven!

K. Hoefnagel

De praktijk der godzaligheid

Het avondmaalsformulier [28]

“Maar dit wordt ons, zeer geliefde broeders en zusters in de Heere, niet voorgehouden om de verslagen harten van de gelovigen kleinmoedig te maken...” Zo begint het gedeelte waar we nu naar willen luisteren. Er zijn scherpe woorden gebezigd tot dusver in het formulier. We zagen: een lange alinea is gewijd aan het aanwijzen van hen die zich met *“ergerlijke zonden besmet weten”* en die daarom vermaand worden *“van de tafel des Heeren zich te onthouden.”* Die grote zonden zijn vervolgens met naam en toenaam genoemd. Aan het slot van dat uitvoerige gedeelte wordt zelfs de mogelijkheid geopperd dat *“hun gericht en hun verdoemenis (...) des te zwaarder worde.”* Namelijk wanneer zij zich niet onthouden van de tafel die Christus alleen voor Zijn gelovigen heeft ingesteld.

Al met al - dat zijn geen geringe formuleringen. Ze leggen er de nadruk op dat de dienst van de Heere en zo ook van Zijn tafel heilig zijn. Immers, zo was al eerder geschreven: *“wie op onwaardige wijze eet en drinkt aan het avondmaal, die eet en drinkt zich een oordeel, omdat hij of zij het lichaam des Heeren niet onderscheidt...”*

Toen deze dingen onlangs op een belijdeniscatechisatie ter sprake kwamen, reageerde een van de jonge mensen: “Dominee, dan doe je er maar het veiligst aan om in je bank te blijven zitten. Want in dat geval doe je in ieder geval niet de zonde die het formulier noemt.” Mijn antwoord: ja, dat zal zo zijn, maar ondertussen heeft de Heere Jezus deze inzet wel aan Zijn kerk gegeven om haar getrouw te onderhouden. *“Doet dat tot Mijn gedachtenis!”* Gebiedende wijs! De catechismus wijst daar ook op: *“... dat Christus mij en alle gelovigen tot Zijn gedachtenis van dit gebroken brood te eten en van deze drinkbeker te drinken bevolen heeft!”* Het is een heilige plicht van ieder die de Heere vreest zich van de tafel des Heeren niet te onthouden.

Wie...?

De opsteller van het formulier, Olevianus, heeft aangevoeld dat er op dit punt heel wat innerlijke strijd in het hart van Gods kinderen zijn kan. Wie de lijst van zonden op zich laat inwerken en daarnaast iets kent van zijn eigen verdorven hart, wordt het bang te moede. Het is als met de discipelen die zojuist meemaakten dat een keurige en alleszins voorbeeldige jongeman bij de Heere Jezus kwam. Met geestelijke vragen. Hij knielde zelfs voor hun Meester neer. Het zag er in alle opzichten naar uit dat deze jonge man een volgeling van Jezus zou worden. Misschien zou hij wel aan hun discipelkring worden toegevoegd. Maar uiteindelijk vertrekt hij. De liefde tot zijn aardse goederen blijkt toch groter te zijn dan zijn betrokkenheid op de Heere Jezus. Wat een teleurstelling bij de jongeren. En het slaat bij hen naar binnen. *“Maar wie kan dan zalig worden?!”*, zo vragen ze zich ontredderd af. Ze kenden iets van hun eigen boze hart. Ze wisten dat daarin veel meer verdorvenheid huisde dan wat ze bij deze rijke jongeling hadden ontdekt. *“Wie kan dan zalig worden?!”* Verslagenheid alom.

Andere illustratie: Psalm 130. Daar horen we een man die uit de diepte tot de Heere roept. Wat is zijn probleem? Hij heeft zichzelf leren kennen. Hij spreekt in zijn gebed over *“mijn ongerechtigheid...”* In dat woord typeert hij zijn zondig bestaan als de neiging om af te buigen van de weg die hij moet gaan. Eigen wegen kiezen, in plaats van Gods weg te gaan - dat wordt hij bij zichzelf gewaar. Zo kent hij zichzelf. En het heeft hem in grote nood gebracht. Vandaar zijn roep tot God: *“Wie zal voor U, o Heere, bestaan?!”*

Het is in deze lijn, dat de vraag zich opdringt: maar wie kan dan aan de dis des Heeren? Wie mag er toetreden tot het avondmaal, gehoord het voorgaande in het formulier? Olevianus beseft dat er in het hart van Gods kinderen veel

schroom en vrees kan zijn met het oog op de bediening van het heilig sacrament. Het is zo vreemd nog niet. Psalmisten en anderen kampen met soortgelijke vragen. *“Wie zal verkeren, grote God, in Uwe tent? Wie zal wonen op de berg Uwer heiligheid?”* [Psalm 15]. *“Wie klimt de berg des Heeren op? Wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid?”* [Psalm 24]. Is de Heere niet een heilig God? En is Zijn dienst ook niet een dienst van heiligheid? Moet niet ieder erkennen dat hij alzo verdorven is dat hij gans onbekwaam is tot enig goed en geneigd tot alle kwaad, geneigd God en zijn naaste te haten?! Zal dan de conclusie niet moeten zijn dat ik zomaar niet kan deelnemen aan het heilig avondmaal? Omdat de wortels van al die kwade dingen die het formulier opsomt, ook in mijn eigen binnenste te vinden zijn? En zal ik dan niet bang zijn om door mijn (zo vrees ik) al te lichtvaardig toetreden mijn verdoemenis niet des te zwaarder te maken?

Niemand?

Op deze en dergelijke overwegingen, die Olevianus ongetwijfeld uit eigen ervaring kende, geeft hij in het formulier een antwoord. Het is een heel pastoraal antwoord. *“Maar dit wordt ons, zeer geliefde broeders en zusters in de Heere, niet voorgehouden om de verslagen harten van de gelovigen kleinmoedig te maken...”* En hij voegt eraan toe: *“... alsof niemand tot het heilig avondmaal des Heeren gaan mocht dan degene die zonder zonde is...”*

Direct al treft bij lezing van deze woorden de tere toon waarin ze zijn gesteld. *“Zeer geliefde broeders en zusters...”* Oorspronkelijk luidde de aanspraak: *“geliefde broeders”*, zoals ook de apostel Paulus in zijn aanspraak van de gemeenten zich beperkt tot de broeders. In hen zijn natuurlijk de zusters begrepen. Maar toen de synode van Dordrecht de tekst van de formulieren vaststelde, heeft ze hier een uitbreiding gegeven. Het werd: *“zeer geliefde broeders en zusters”*, om heel dicht te komen

*Eigen wegen
kiezen, in
plaats van
Gods weg te
gaan – dat
wordt hij
bij zichzelf
gewaar.*

En die harten
zijn verslagen
harten. Harten
met verdriet en
pijn, vanwege
de zonden.

bij de harten van hen die hier worden aangesproken.

En die harten zijn verslagen harten. Harten met verdriet en pijn, vanwege de zonden. Zojuist is aan deze harten de spiegel voorgehouden. De spiegel van de Wet van God. De Wet die hun heeft doen zien dat ze schuldig staan tegenover de heilige God. En de Heere is een God die de zonde niet ongestraft kan laten. In die harten leeft de belijdenis: "Ik ben bekommerd vanwege mijn zonden. Ik erken mijn schuld... En zou ik dan nu tot de tafel des Heeren kunnen gaan?"

Over verslagen harten lezen we ook in Handelingen 2. Als Petrus op de Pinksterdag in Jeruzalem heeft gesproken, dan is het effect van zijn woorden dat zijn hoorders "verslagen" werden in hun harten. Ze riepen dan ook tot Petrus en tot de andere apostelen: "Wat zullen we doen, mannen broeders?" Wat is het antwoord dat ze ontvangen? Ze worden gewezen op de vergeving van zonden in de Naam van de Heere Jezus en ze

ontvangen de belofte aangaande de Heilige Geest. Scherp was de preek van Petrus geweest. Hij had hun hun zonde aangewezen. Maar nu ze zich verslagen betonen, nu hun hart doorstoken is, nu blijkt dat het doel van zijn prediking niet is om hen af te wijzen, maar juist om hen tot Christus en Zijn zaligheid te brengen. Is juist ook niet met het oog daarop de Heilige Geest uitgestort?!

Voor zondaren

Wel, zo ook wordt de dis des verbonds niet aangericht om verslagen en bezwaarde harten kleinmoedig, dat is mismoedig en twijfelmoedig, te maken. Maar juist om hen daar te brengen waar de Gastheer aan Zijn tafel moed geeft aan moedelozen en kracht aan krachtelozen. De tafel der gemeenschap wordt niet aangericht voor zondelozen mensen, voor heiligen in eigen oog. Maar bij uitstek voor hen die vanwege hun zonden en ellenden tot Hem zich ter genezing wenden. Kwam Hij juist niet voor hen? Het is naar Zijn eigen getuigenis.

Als de Heere Jezus in het huis van Zacheüs is binnengegaan, nemen de godsdienstige leiders van het volk daar aanstoot aan. Hij eet en drinkt met zondaren, zo is hun verwijt. En Zacheüs is een echte zondaar. Maar de geschiedenis van Lukas 19 laat ons zien dat deze man ook iets kent van die verslagenheid van hart. Dat blijkt uit de vrucht van zijn leven. Hij belooft het ontvreemde vierdubbel terug te geven... En het is nu in zijn huis dat de Heere Jezus over Zichzelf getuigt: "De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was." Dat mogen verloren mensen, dat mogen verslagen en bezwaarde harten bedenken.

Wat leert het ons? Er is geen andere Zaligmaker dan de Zaligmaker van zondaren. En er is geen rechtmatige plaats aan Zijn tafel dan de plaats voor zondaren. Er is ook geen godvruchtige avondmaalsgang dan die van een zondaar...

J.M.J. Kieviet

Persberichten

Start Lezingen 'Appèlgroep Klassiek Gereformeerd Belijden Woudenberg'

Onder de naam 'Klassiek Gereformeerd Belijden Woudenberg' gaat dit voorjaar een geheel nieuw initiatief in Woudenberg van start, waarvoor de Appèlgroep 'Klassiek Gereformeerd Belijden Woudenberg' in het leven is geroepen. Doel hierbij is dat er, met ingang van het jaar 2010, jaarlijks een drietal lezingen in Woudenberg zullen plaatsvinden, waarbij reformatische christenen uit Woudenberg (en omgeving) elkaar tevens kunnen ontmoeten. De genoemde Appèlgroep baseert haar grondslag op de Drie Formulieren van Enigheid.

De Appèlgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de Hervormde Gemeente Woudenberg (PKN), Hersteld Hervormde Kerk te Woudenberg, de Christelijk Gere-

formeerde Kerk te Driebergen en de Gereformeerde Gemeente te Amersfoort.

Voor de maanden april, mei en juni 2010 staat een drietal lezingen genoteerd, namelijk:

1. DV dinsdag 27 april 2010.
Spreker: dr. W. van Vlastuin (Hersteld Hervormde Kerk) uit Wezep. Tijdens deze lezing, onder het thema 'Opwekking in Woudenberg', zal onder meer worden ingegaan op de bijzondere opwekking die in 1700 onder de bediening van wijlen ds. Vos in Woudenberg plaatsvond. Deze bijeenkomst, die om 20.00 uur aanvangt, vindt plaats in de Hervormde Dorpskerk aan de Middenstraat te Woudenberg. Organist: Evert van der Veen uit Voorthuizen.
2. DV dinsdag 25 mei 2010. Spreker: dr. H. van den Belt (Hervormd PKN) uit Woudenberg.

Aanvang: 20.00 uur. Plaats: Hersteld Hervormde Maranathakerk aan de Albert Cuijplaan te Woudenberg. Organist: Evert van Dijkhuizen uit Woudenberg.

3. DV dinsdag 22 juni 2010.
Spreker: Prof. dr. A. Baars (Christelijke Gereformeerde Kerken) uit Woudenberg. Thema: 'Hoe houden wij onze jongeren vast!'. Aanvang: 20.00 uur. Plaats: Hervormde Dorpskerk aan de Middenstraat te Woudenberg. Organist: Bram Brandemann uit Leusden.

Wat betreft de indeling van de avonden is er, naast de lezing, ruimte voor het stellen van schriftelijke vragen en ontmoeting. Tijdens de avonden zullen er, naast een orgelsolo, een aantal psalmen gezongen worden die passen bij het thema van de avond.

De algehele leiding van de avonden berust bij dr. W. Fieret uit Woudenberg.

Juist in deze geseculariseerde tijd is het goed om als reformatorische gemeenteleden, los van de verschillen in kerkverbanden die er bestaan, elkaar doordeweeks te kunnen ontmoeten.

Graag nodigen wij u allen uit om de bovengenoemde bijeenkomsten te bezoeken !

Boekbesprekingen

L. Vogelaar, 't Gebruik der zee doet Gij bedaren, gebonden, 256 blz., € 27,50, Uitgeverij de Ramshoorn, Goes, ISBN 97890-74466-97-2. Dit boek bevat vele en aangrijpende herinneringen aan de watersnood van 1953. Mensen komen aan het woord die deze ramp hebben meegemaakt. Zij werden soms ternauwernood gered. Er waren er die ingrijpende verliezen leden en de gevolgen van de ramp hun verdere leven met zich mee hebben gedragen. We kunnen lezen van bange uren op zolder of op het dak, over de evacuatie en wederopbouw. Ook hulpverleners komen aan het woord: militairen en een Urker visser: L. Gnodde. Voor zijn zus, die wij goed kennen en regelmatig bezoeken, waren de gebeurtenissen zeer ingrijpend. Dit wordt beschreven op blz. 179. "In het rampgebied heeft ze geholpen met het schoonmaken van huizen. In het slik vonden zij en de andere helpers een verdronken baby. Zo heeft ze meer meegemaakt wat heel aangrijpend was. Dat is ze nooit meer te boven gekomen. Ze is in Apeldoorn en later in Ermelo in een inrichting opgenomen en daar woont ze anno 2009 nog steeds, al meer dan 55 jaar. Door de kosten daarvan heb ik geen eigen schip kunnen kopen, maar altijd bij een ander gevaren. Daar klaag ik echter niet over. Met andere helpers uit Urk is Gnodde eens op een reünie in Bruinisse geweest. 'De burge-meester zei daar dat het gebied nu veilig was, achter de dijken. Een ouderling wees er echter op dat er achter een dijk alleen veiligheid is

Onze website (per 1 mei 2010 actief): www.appelgroepklassiekgereformeerdbelijdenwoudenberg.nl

Voor nadere informatie: de heer M. van der Wind (telefoon 06-22682327 of mail mvanderwind@hetnet.nl) of de heer J.P.M. Breugem (telefoon 06-46441236 of mail jpmbreugem@hetnet.nl).

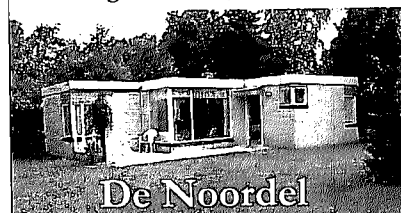
als je in Christus geborgen bent." Het boek is verrijkt met vele niet eerder gepubliceerde foto's. Wie kennis wil nemen van wat er gebeurd is in 1953, kan in dit boek goed terecht.

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noorderhoeve

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiehuizen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

Ontvang BimBam gratis

Word abonnee van de GezinsGids en u krijgt kinderblad BimBam er gratis bij!

030 230 3500
www.gezinsgids.nl
info@gezinsgids.nl

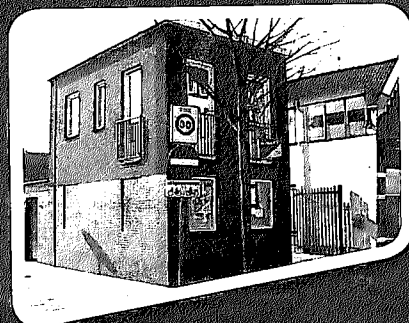

GezinsGids

CHRISTELIJK MAGAZINE VOOR HET GEZIN

Toulonselaan 76

Kleinschalige bedrijfsunit in centrum van Dordrecht

Deze recent opgeleverde bedrijfsunit is uitermate geschikt voor de kleine ondernemer. De aparte ingang en het hoge afwerkingsniveau van het geheel maken dit object compleet. Het pand beschikt over de volgende kenmerken:

- Representatieve ontvangstruimte
- Aansluitend pantry v.v. airconditioning
- Kantoorruimte 1e verdieping, tevens v.v. airconditioning
- Circa 36 m² gebruiksooppervlakte
- Ruimte voor 3-4 werkplekken
- Uitgebreide sanitaire voorzieningen
- Op loopafstand van Dordrecht CS

Huurprijs op aanvraag Absoluut een bezichtiging waard!

steef!
MAKELAARS

Dam 77 - 2951 GA Alblasserdam
telefoon 078 699 13 44
fax 078 699 13 45
email info@steef.nl
internet www.steef.nl

Stichting steun
Messias
belijdende
Joden

Postbus 22 3860 AA Nijkerk
www.messiasbelijdendejoden.nl

Voor informatie:
Ds. G. Bouw
Tel.: 0172 - 470040
E-mail: g.bouw@solcon.nl

Steun de
evangelieverkondiging
door Messiasbelijdende
Joden in Israël

Stort uw gift
op rekening 37 78 53 496 (Rabobank)
of 833 07 97 (Postbank)

Wij verzorgen graag een lezing
of diaprojectie op uw gemeentevond
of verenigingsavond

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting
Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van
"Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 12,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde
Staten en Canada 10 dollar per jaar.
Advertenties € 0,35 (ex. BTW) per mm
met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Voor iedere gelegenheid damesmode,
junior mode en herenmode

Nieuw: shop
modemerken online;
www.kleinkleding.nl
Gratis verzending

Unieke collectie
trouwkostuums

Ook verhuur van jacquets

KLEIN
KLEEDING

Sliedrecht Kerkbuurt - 0184 49 10 10 • ma. gesloten - do. koopavond

Gegarandeerd de mooiste vakanties!

Het voorjaar is begonnen en bij Kreijkes Vakantie Idee zijn we er klaar
voor! Dat blijkt wel uit onze vernieuwde reisgids, boordevol vakanties
voor alle leeftijden, 30+ en jongeren.

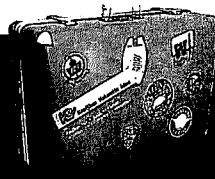
De animo voor ons brede aanbod vakanties in eigen, reformatorische
sfeer is erg groot! Kijk op onze site voor alle reizen met vertrekgarantie.

Ook vanuit Zeeland diverse opstapplaatsen.

Kreijkes Vakantie Idee

Dé Reformatorische reisorganisatie!

Tel. 0548 - 514 188 www.kreijkes.nl

DUITSLAND... IS EEN RIJK, WESTERS LAND.

Maar geestelijk zeer arm. Gods
Woord wordt eenzijdig verkondigd.
De waarheid wordt geweld aange-
daan. Met uw bijdrage kunnen wij
Hollandse en puriteinse oudvaders
weer onder de aandacht brengen.
Voor info: www.svhed.org of bel.
Help ons helpen met een gift op
onderstaand rekeningnummer.

SWK REFORMATORISCHES
HEIDELBERG & DORDRECHT

T 0416 - 601788
svhed@kliksafe.nl
Gift: 548.98.79.20

Mbumba Zendingsdag 's-Hertogenbosch

De 47^e zendingsdag van de stichting Mbumba Zending wordt D.V. gehouden op vrijdag 30 april 2010,
Koninginnedag, in de Brabanthallen te 's-Hertogenbosch, Diezekade 2, aanvang 10:30 uur.

Spreekers:

's morgens: 10:30 - 12:30

1. Ds. Tj. de Jong, Staphorst, opening.
2. Ds. M. Mloyi Zenka, Zimbabwe.
3. Ds. M. Krijgsman, Arnhem.

Pauze: 12:30 - 14:00 uur

Spreekers 's middags: 14:00 - 16:00

1. Ds. Th. L. Zwartbol, Wekerom.
2. Dhr. A. B. den Breejen, Werkendam, vertelling.
3. Ds. A.C. Rijken, Gameren, sluiting.